

Capitolul V

Prezentarea măsurilor

CAPITOLUL V PREZENTAREA MĂSURILOR

Denumirea măsurii - Cooperarea in scopul creării de forme asociative, rețele si clustere, grupuri operaționale pentru diversificarea activităților rurale

CODUL Măsurii - Măsura 1.1 / 1B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

In cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin financiar pentru a facilita cooperarea între actorii implicați în dezvoltarea rurală, pentru: crearea de cooperative, grupuri de producători, rețele si clustere, grupuri operaționale, in scopul implementării in comun a unui plan de afaceri din domeniul agricol si industrie alimentara (lanț scurt de aprovizionare si piața local, scheme de calitate) turism, cultura, sănătate, social.

Analiza SWOT evidențiază existența unei lipse reale a factorilor care să stimuleze astfel de rezultate în spațiul rural al teritoriului. Această situație generează un efect negativ asupra valorii adăugate și asupra viabilității afacerilor din spațiul rural, și în mod implicit, asupra nivelului de competitivitate al acestora în comparație cu nivelul existent în zona urbană. Astfel se va realiza depășirea și aplanarea problemelor legate de dezvoltarea afacerilor agricole și non-agricole, de asigurarea de servicii în zonele rurale sau provocările legate de mediu. Crearea de rețele care vor deveni cooperative va ajuta la abordarea dezavantajelor legate de nivelul foarte mare de fragmentare din sectorul agricol din teritoriu, cu o pondere foarte mare a fermelor mici, și va promova entitățile care colaborează pentru identificarea unor soluții noi. Produsele, practicile și procesele noi reprezintă principalele motoare pentru inovare și pentru diversificarea activităților agricole și non-agricole precum și pentru îmbunătățirea competitivității economiei rurale.

Printre exemplele care evidențiază impactul negativ al acestei situații se numără:

- o gamă limitată de produse agro- alimentare in supermarket-urile din tara
- un nivel scăzut al productivității la nivelul fermelor si al sectorului de procesare
- sector de procesare insuficient dezvoltat
- nivel scazut al activitatilor de marketing si diversificare
- gamă limitată de produse traditionale
- foarte putine produse recunoscute la nivel european,
- Slaba reprezentare a activitatilor mestesugaresti, traditionale in forme organizate (SRL, PFA etc)
- Slaba valorificare a potentialului natural,cultural, patrimonial
- Slaba promovare a turismului
- Lipsa formelor alternative de educatie prescolara si scolara
- Unele traditii folclorice in pericol de a se mai transmite de la o generatie la alta

- Distrugerea in timp a monumentelor, a satului traditional, a arhitecturii traditionale
- Realizarea formei juridice asociative este un mare castig al cooperarii deoarece fermierul roman desi isi doreste asocierea pentru ca realizeaza ca singur nu poate sa-si valorifice produsele se va asocia foarte greu fara a avea un suport informational care sa-l motiveze si sustina pentru acest demers. Realizarea si implementarea planului de afaceri care se va putea realiza prin: alte masuri din LEADER ,PNDR sau alte programe, va contribui la realizarea obiectivelor comune de dezvoltare.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a) favorizarea competitivității agriculturii
- b) asigurarea gestionarii durabile a resurselor naturale si combaterea schimbărilor climatice
- c) obtinerea unei dezvoltari teritoriale echilibrate a economiilor si comunitatilor rurale, inclusiv crearea si mentinerea de locuri de munca

Obiective specifice ale măsurii

Sprrijinirea infiintarii de forme colective (cooperative, grupuri de producatori), clustere si retele in scopul:

- a) cooperarea in vederea procesarii in comun a produselor in lantul scurt
- b) cooperarea in vederea depozitarii si ambalarii in comun a produselor in lantul scurt
- c) cooperarea in vederea organizarii vanzarii pe piata locala
- d) cooperarea in vederea promovarii legate de aceasta activitate si identificarea clientilor finali
- d) cooperarea in vederea aplicarii schemelor de calitate
- e) cooperarii între micii operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural
- f) cooperarea in vederea diversificarii activitatilor agricole in directia activitatilor privind sanatatea, integrarea sociala, agricultura sprijinita de comunitate, educatia cu privire la mediu si alimentatie
- g) cooperarea în vederea constituirii Grupurilor Operaționale

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale ca prioritate principala si ca prioritati secundare:

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor art. 35 Cooperare-alineatul 2

- a) proiecte pilot
- b) dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol, alimentar și forestier;
- c) cooperarea între mici operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural;
- d) cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte și piața locală
- e) activități de promovare legate de lanțurile scurte și piețele locale
- f) acțiuni comune în scopul atenuării schimbărilor climatice sau al adaptării acestora
- g) diversificarea activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate, educația cu privire la mediu și alimentație;
- h) sprijinirea organizării și funcționării asocierilor de tip Grup Operațional responsabile de transfer de inovații, rezultate ale cercetării, în special cu referire la riscurile și condițiile induse de schimbările climatice și riscurile de mediu.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 1A Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultura în silvicultura și în zonele rurale.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- Inovare: Obiectul central al activității Grupurilor Operaționale fiind reprezentat de transferul de inovații și rezultate ale cercetării în domeniile relevante ale SDL;
- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice: proiectele pilot au preocuparea centrală de a răspunde provocărilor induse de schimbările climatice și riscurile de mediu

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M1.1 este complementară măsurii M1.2 din SDL prin delimitarea activităților specifice de formare, informare și creștere a gradului de conștientizare.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M1.1 este în sinergie cu toate măsurile SDL, respectiv M1,2, M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1, M6.2, M6.3, M6.4 și M6.5 dat fiind aportul specific în termeni de inovare și transfer tehnologic, dar mai ales al caracterului transversal al măsurii în domeniul inovării, mediului și modificărilor climatice.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Asigura premisele înființării de forme asociative (cooperative, grupuri de producători, ONG-uri GO-uri, clustere, rețele etc)

- Asigura dezvoltare pentru mai multi beneficiari directi si indirecti
- Rezolva nevoile la nivelul unei comunitati
- Se bazeaza pe resursele locale
- Se integreaza intr-o strategie locala producand sinergie si complementaritate cu alte proiecte din acea strategie
- Asigura o vizibilitate mult mai mare a investitiei si implicit efectul multiplicator al proiectului
- Schimbarea mentalitatii actorilor locali in sensul aprecierii lucrului in comun si in forme asociative
- Asigurarea unei mai bune informari asupra atractivitatii teritoriului

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;
 Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;
 Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;
 Regulamentul nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;
 Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor
 R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

Legislație Națională

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare.

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției cu completările și modificările ulterioare

Legea nr. 566/2004 a cooperăției cu completările și modificările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Orice entitate juridică privată sau publică legal constituită.

Beneficiari indirecți (grup țintă):

- populația locală
- întreprinderi și societăți comerciale din domeniul agricol, turismului și alimentației publice, sanatare, educatie etc.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R. (CE) nr. 1305/2014.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

- Realizarea de acțiuni materiale și imateriale în scopul implementării în comun a unor proiecte de interes local (turism, cultura, social, sănătate, etc);
- Realizarea de acțiuni materiale și imateriale în scopul implementării și promovării în comun a elementelor, proiectelor, tehnologiilor, metodelor, inovațiilor relevante pentru domeniul agricol

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să prezinte un Acord de parteneriat cu minim doi parteneri

8. Criterii de selecție

- relevanța proiectului pentru specificul local;
- numărul de parteneri care vor forma organizațiile colective;
- numărul de beneficiari indirecti care vor beneficia de proiect

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului 100%

Valoarea proiectelor maxim 200.000 euro

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
1B	Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013	1
6A	Număr de locuri de muncă nou create	2
1A	Cheltuieli publice totale	200.000 Euro

Denumirea măsurii - Transfer de cunoștințe, formare și învățare continuă
CODUL Măsurii M1.2 / 1C

- Tipul măsurii:
- INVESTIȚII
  - SERVICII
  - SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

JUSTIFICAREA MĂSURII

În cadrul măsurii „Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare”, se derulează activități de instruire și alte tipuri de activități pentru a îmbunătăți potențialul uman al persoanelor care sunt implicate în sectoarele agricol, alimentar și silvicultură, manageri în agricultură și IMM-uri cu activitate în zonele rurale. Transferul de cunoștințe și acțiunile de informare cuprind: cursuri de instruire, workshop-uri, îndrumare profesională, activități demonstrative, acțiuni de informare, schimburi în agricultură pe termen scurt și scheme de vizitare. Aceste acțiuni sunt implementate pentru a aborda nevoile identificate în SDL. Aceste activități sunt cruciale pentru a promova creșterea economică și dezvoltarea în teritoriul GAL și îmbunătățesc sustenabilitatea, competitivitatea, eficiența resurselor și performanțele de mediu în întreprinderile agricole și activitățile neagricole susținute de SDL. În plus această măsură contribuie la creșterea legăturii dintre agricultură și cercetare, în special prin integrarea și diseminarea rezultatelor activităților susținute de Măsura 1.1.

CONTRIBUȚIA LA ASPECTELE CENTRALE ȘI LA OBIECTIVELE TRANSVERSALE

Atât în contextul specific SDL cât și transversal la scara PNDR, transferul de cunoștințe și acțiunile de informare reprezintă o măsură orizontală relevantă pentru toate prioritățile UE privind dezvoltarea rurală. În plus, măsura contribuie la prioritatea 1 „Stimularea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și a zonelor rurale”, în mod special zona de interes 1A „stimularea inovării, a cooperării și a dezvoltării bazei de cunoștințe în zonele rurale” și 1C „stimularea învățării pe termen lung și a instruirii profesionale în sectoarele agricol și silvic”.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a) favorizarea competitivității agriculturii
- b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

Obiectivele urmărite de măsură se referă la:

- asigurarea formării necesare tinerilor fermieri și micilor fermieri din teritoriul GAL beneficiarii ai măsurilor SDL;
- asigurarea formării necesare antreprenorilor rurali beneficiarii ai măsurilor SDL;

- asigurarea formării fermierilor, grupurilor de fermieri și oricăror alte forme asociative cu activitate în agricultură din teritoriul GAL;
- asigurarea formării antreprenorilor rurali potențiali și existenți, alții decât beneficiarii măsurilor specifice ale SDL.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

- **P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale ca prioritate principală și ca prioritate secundară:**
- **P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor**
- **P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură**
- **P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură**
- **P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic**
- **P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale**

Măsura corespunde obiectivelor art. 14 din Regulamentul (UE) Nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 1C Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Inovare: Acțiunile de formare profesională și de informare care vor fi finanțate prin această măsură au un rol important în dobândirea de cunoștințe, competențe și concepte noi în rândul fermierilor și a persoanelor active în domeniul agro-alimentar

Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice: Înțelegerea și asumarea de către fermieri a angajamentelor privind protecția mediului, inclusiv protejarea biodiversității, precum și a acțiunilor de adaptare la efectele schimbărilor climatice și de reducere a concentrației de GES din atmosferă (limitarea emisiilor din agricultură, generate de activități cheie precum producția animalieră și utilizarea îngrășămintelor, cât și intensificarea activității de sechestrare a carbonului) îl deține transferul de informații și cunoștințe, formarea și dobândirea de aptitudini.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M1.2 este complementară măsurii M1.1 a SDL prin faptul că separă intervențiile specifice de tip formare și informare între cele două măsuri.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M1.2 este în sinergie cu toate măsurile SDL prin impactul pe care formarea, informarea, schimbul de experiență și competențele dobândite le au direct, indirect și în special transversal.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Asigură transferul de cunoștințe tehnice și tehnologice spre fermieri și antreprenori rurali;
- Asigură dobândirea de competențe noi necesare integrării economice a operațiunilor agricole și neagricole;
- Asigură o contribuție superioară la creșterea valorii adăugate a proceselor și produselor provenind de la beneficiarii măsurii;
- Asigură cadrul necesar creșterii competențelor specifice și integrarea activă a acestora în procesele productive cu legătură directă cu piața.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE:

R (UE) Nr. 1336/2013 de modificare a Directivelor 2004/17/CE, 2004/18/CE și 2009/81/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește pragurile de aplicare pentru procedurile de atribuire a contractelor de achiziții

Legislație Națională:

Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 34 /2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea de Guvern (HG) Nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii

Legea Nr. 31/1990 privind societățile comerciale cu modificările și completările ulterioare
Ordonanța de Guvern Nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații modificările și completările ulterioare

Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale modificările și completările ulterioare

Legea Nr. 1/2011 a educației naționale modificările și completările ulterioare

Ordonanța de Guvern (OG) Nr. 8 din 23 ianuarie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale

Alte acte normative aplicabile în domeniul fiscal

4. Beneficiarii

• Beneficiari direcți

Beneficiarii eligibili pentru susținerea acestei măsuri sunt entitățile sau organismele care vor asigura transferul de cunoștințe și/sau acțiuni de informare în beneficiul persoanelor implicate în sectoarele agricol, alimentar, manageri de exploatații, agenți economici / IMM-uri care activează în zonele rurale. Organismele care organizează schimburile în agricultură și vizitele sunt de asemenea beneficiari eligibili ai acestei măsuri. Beneficiarii transferului de cunoștințe și al acțiunilor de informare trebuie să fie persoanele implicate în sectoarele agricol, alimentar și silvic, manageri de exploatații și alți agenți economici care sunt IMM-uri care funcționează în teritoriul acoperit de GAL.

• Beneficiari indirecti

Beneficiarii indirecti sunt reprezentanți de beneficiarii măsurilor M2.1, M2.2 și M2.3 la care se adaugă beneficiarii potențiali activi în exploatațiile agricole din teritoriul GAL.

Costurile suportate de către participanții care iau parte la aceste activități sunt rambursate de către furnizorul de servicii (beneficiar). Nu există o limită a dimensiunii exploatației sau a întreprinderii alimentare sau silvice care participă la activitățile promovate în baza acestei măsuri.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Activitățile eligibile în baza acestei măsuri sunt:

a. Acțiuni de instruire profesională și dobândire competențe

- Cursuri de instruire, workshop-uri și îndrumare profesională: sesiuni specifice pentru a atinge obiectivele concrete de instruire pentru grupurile țintă.

b. Proiecte demonstrative / acțiuni de informare

- Proiecte / activități demonstrative: sesiuni practice pentru a ilustra tehnologia, utilizarea unei echipament nou sau îmbunătățit semnificativ, metode noi de protecție a recoltei sau o tehnică specifică de producție.

Cheltuielile eligibile:

- Onorariile prestatorului (inclusiv salarii, cazare, masă și transport);
- Cheltuieli pentru derularea acțiunilor, după cum urmează:
  - cazare, masă și transport participanți, după caz;
  - materiale didactice și consumabile;
  - cheltuieli asociate cu pregătirea cursului și conținutul materialului și suportului de curs;
  - închirierea de echipamente necesare;
  - închirierea de spații pentru susținerea acțiunilor de formare.

Alte cheltuieli strict legate de implementarea acțiunilor de formare profesională (exemplu: cheltuieli pentru închiriere, costurile utilităților aferente spațiului în care se desfășoară).

Cheltuieli neeligibile:

- costurile legate de cursuri de formare profesională care fac parte din programul de educație sau sisteme de învățământ secundar și superior;
- costurile legate de cursuri de formare profesională finanțate prin alte programe;
- costurile cu investițiile.

Toate cheltuielile trebuie să fie rezonabile, justificate și să corespundă principiilor unei bune gestionări financiare, în special din punct de vedere al raportului preț-calitate.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

8. Criterii de selecție

Principiile de stabilire a criteriilor de selecție iau în considerare, în ordine, următoarele principii:

- Principiul nivelului calitativ și tehnic cu privire la curricula cursului, experiența și/sau calificarea trainerilor;
- Principiul implementării eficiente și accelerate a proiectului;

- Principiul eficienței utilizării fondurilor

Condiții de eligibilitate:

- Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili
- Solicitantul este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;
- Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului de formare profesională;
- Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat;
- Solicitantul dovedește experiență anterioară relevantă în proiecte de formare profesională;

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului 100%

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
1C	Numărul total al participanților instruiți	30
6A	Număr de locuri de muncă nou create	0
1A	Cheltuieli publice totale	15.000 Euro

Denumirea măsurii - Ferme mici și mijlocii
CODUL Măsurii - Măsura 2.2 / 2B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
                               SERVICII
                               SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Sprijinul acordat pentru fermele mici existente este un instrument menit să determine, în principal, transformarea structurală și deschiderea spre piață a fermelor mici cu potențial de a deveni întreprinderi agricole viabile, precum și de a crește capacitatea de a identifica noi oportunități de valorificare a producției acestora.

Scopul acestei sub-măsuri este:

- Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- Creșterea orientării către piață și a veniturilor exploatațiilor agricole de mici dimensiuni.

Fermele mici sunt definite ca fiind exploatații agricole cu o dimensiune economică între 8.000 -11.999 € SO.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a) favorizarea competitivității agriculturii;
- b) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

- sprijinirea integrării și consolidării poziției de piață a fermierilor mici;
- dezvoltarea și modernizarea agriculturii, în special a fermelor privat-familiale;
- reducerea gradului de sărăcie în rural;
- promovarea inovației

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție

2B Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor

2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe

piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Măsura contribuie la inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M2.2 este complementară cu măsurile M2.1 și M2.3 ale SDL prin separarea tipului și naturii intervenției și a beneficiarilor.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M2.2 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M1.2 prin aportul acestora în termeni de formare și cunoștințe tehnice și tehnologice moderne. Este în sinergie cu măsura M3 pentru posibilitățile de integrare a activităților, proceselor și produselor din fermele mici și mijlocii sprijinite spre scheme de calitate promovate de măsura M3 a SDL. Sinergia cu măsurile M6.1 și M6.2 este amplificată de posibilitatea diversificării activităților din fermă prin investiții și dezvoltări ulterioare. Sinergia cu măsura M6.4 este posibilă în aria de aplicare a intervențiilor specifice prin lărgirea considerabilă a posibilităților de promovare și acces la informații și comunicare prin mijloace moderne. Măsurile M6.4 și M6.5 ale SDL deschid posibilități sinergice pentru beneficiarii măsurii M2.2 acolo unde beneficiarii pot aparține grupurilor țintă ale măsurilor menționate.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- stimularea activităților economice și accesul pe piete
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how
- crearea de noi locuri de muncă prin dezvoltarea activitatilor de productie agricola de la scara mica

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;
 Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

Legislație Națională

Lege Nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.

Ordin nr. 22/2011 al Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de Politica Agricolă Comună;

Ordonanță de urgență nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Fermierii care au drept de proprietate și/sau drept de folosință pentru o exploatație agricolă care intră în categoria de fermă mică conform definiției relevante cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

Beneficiarii indirecți sunt:

- consumatori din teritoriu și din regiune
- operatorii economici din microregiune

5. Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor furnizate în planul de afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă pentru ferma mică, cu scopul de a facilita dezvoltarea fermelor mici pe baza planului de afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a **PA aprobat**, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 8.000 - 11.999 € SO (valoarea producției standard);
- Exploatația agricolă este înregistrată, conform prevederilor legislative naționale, cu cel puțin 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului;
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul nu a beneficiat de sprijin anterior prin această sub-măsură din PNDR 2014-2020;
- Exploatație agricolă nu poate primi sprijin decât o singură dată în cadrul acestei sub-măsuri prin PNDR 2014-2020, în sensul că exploatația nu poate fi transferată între doi sau mai mulți fermieri, beneficiari ai sprijinului prin această sub-măsură;

Alte angajamente

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșă de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);

8. Criterii de selecție

- Principiul sectorului prioritar;
- Principiul fermelor de familie;
- Principiul raselor/ soiurilor autohtone.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul

egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și nivelul de dezvoltare al sectoarelor prioritare identificate în strategia programului.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maximum trei/cinci* ani.

Sprijinul public nerambursabil este de 15.000 de euro pentru o exploatație agricolă.

Sprijinul pentru dezvoltarea fermelor mici se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din quantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% din quantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Implementarea planului de afaceri inclusiv ultima plata cat si verificarea finala nu vor depasi 5 ani de la decizia de acordare a sprijinului.*Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6A	Număr de locuri de muncă nou create	5*
2B	Numarul de exploatatii agricole/beneficiari sprijiniti	10

* locurile de muncă sunt reprezentate cel puțin de constituirea de I.I. în vederea asigurării eligibilității depunerii cererii de finanțare pe măsura M2.2

Denumirea măsurii - Sprijin pentru integrarea si promovarea schemelor de calitate pentru produsele locale

CODUL Măsurii - Măsura 3 / 3A, 2A

- Tipul măsurii:
- INVESTIȚII
  - SERVICII
  - SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Conform analizei SWOT, în teritoriu există o mare fragmentare a sectorului agricol în exploatații mici cu competitivitate redusă și inerente dificultăți de integrare a produselor pe piață. Nivelul de procesare al produselor destinate pieței locale și regionale este, de asemenea scăzut, predominând produsele agricole transferate brut spre consumatorii potențiali.

În teritoriul GAL există un potențial încă nevalorificat, de recunoaștere și promovare a mărcilor locale prin includerea acestora în schemele de calitate UE. În acest sens, măsura își propune sprijinirea inițiativelor de promovare și consolidare a produselor locale și regionale prin stimularea producerii și comercializării sortimentelor cu tradiție în microregiune.

În cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin financiar pentru facilitarea operațiunilor specifice de înregistrare și promovare a produselor și brand-urilor locale și regionale, integrarea acestora în sisteme de tip lanțuri scurte și sprijinirea acțiunilor specifice de promovare și marketing. Sprijinul financiar este destinat pentru stimularea înființării de grupuri de producători în vederea protejării produselor alimentare și agricole la nivel național sau european, pentru aplicarea schemelor de calitate, stimularea proceselor și a proiectelor realizate în comun, realizarea lanțurilor scurte și a strategiilor de marketing în comun, de promovare a produselor agricole și alimentare locale, crearea de piețe locale. Investițiile vor avea un impact pozitiv asupra turismului local și vor ajuta la stimularea dezvoltării mediului de afaceri local.

Sprijinirea are drept scop stimularea înființării de grupuri de producători/asociații, de realizare a lanțurilor scurte și protejarea produselor agricole și alimentare tradiționale și locale, în scopul includerii lor ca și componentă de bază a activităților de turism rural, precum și menținerea tradițiilor și a moștenirii spirituale contribuind astfel la atractivitatea teritoriilor leader.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a. favorizarea competitivității agriculturii
- b. obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii

Sprijinirea stimulării înființării de grupuri de producători/asociații în vederea protejării produselor alimentare și agricole la nivel național sau european, pentru aplicarea

schemelor de calitate, a proceselor și a proiectelor realizate în comun, realizarea lanțurilor scurte și a strategiilor de marketing în comun, promovarea produselor agricole și alimentare de importanță locală, crearea de piețe locale contribuie nu numai la sporirea calității vieții în zonele LEADER, ci și la creșterea și diversificarea activităților de procesare a produselor agricole, crearea de branduri locale, de integrare în turismul rural și crearea de locuri de muncă. Proiectele sprijinite la nivelul strategiilor de dezvoltare locală au un impact pozitiv asupra obiectivelor FEADR.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

Prioritatea 2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură

Prioritatea 3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole

Măsura corespunde obiectivelor art. 35 Cooperare alineatul 2, punctul d) cooperare orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale și a dezvoltării acestora și punctul e) activități de promovare pe plan local legate de dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale; punctul e) activități de promovare legate de lanțurile scurte și piețele locale.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție

2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole

3A Promovarea organizării lanțului alimentar inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- **Inovare:**

Sprijinul pentru finanțarea realizării unei rețele pe lanț scurt și finanțarea investițiilor comune prezintă abordarea complexă a problematicii cooperării în domeniul agricol, procesare, promovare și valorificarea produselor agricole primare.

În cadrul acestei măsuri vor fi încurajate acele tehnologii și echipamente cu un caracter inovator, care vor conduce la utilizarea, la o scară mai largă, a tehnologiilor moderne.

- **Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice:**

Sprijinirea procesării și vânzării produselor agricole primare și prelucrate în cadrul unui lanț scurt vizează reducerea amprentei asupra mediului prin încurajarea de noi metode de producere a producției agroalimentare, de pastrare, prin creșterea siguranței alimentare, prin adaptarea produselor la cerințele pieței locale și prin reducerea emisiilor de carbon cu scăderea distanței de transport.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: nu este complementară cu alte măsuri ale SDL.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura 3 este în sinergie cu măsurile M1.1, M1.2, M2.1, M2.2, M2.3, M6.1, M6.2, M6.4, M6.5 ale SDL. Sinergiile sunt generate de volumul de cunoștințe și informații generate de intervențiile măsurii M1.1 și suplimentate de intervențiile prin formare specifice măsurii M1.2. Dezvoltările specifice implementării măsurilor M2.1, M2.2 și M2.3 sunt în perfectă sinergie cu obiectivele și realizările M3 prin posibilitatea de inovare și/sau diversificare a producțiilor și acces la piețe de nișă. Sinergiile cu măsurile M6.1 și M6.2 sunt asigurate și amplificate de toate aspectele integratoare altele decât cele specifice producțiilor agricole. Măsurile M6.4 și M6.5 oferă posibilitate de dezvoltare sinergică a integrării actorilor marginalizați sau dezavantajați prin forme sprijinite de schemele de calitate.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Calitatea și diversitatea producției agricole din teritoriile LEADER reprezintă unul dintre punctele forte ale dezvoltării teritoriilor, reprezentând un avantaj concurențial pentru producători și contribuind în mod semnificativ la patrimoniul cultural și gastronomic actual. Aceasta se datorează competențelor și hotărârii agricultorilor și producătorilor care au păstrat vii tradițiile și în același timp au ținut seama de metodele și materialele de producție noi. Cetățenii și consumatorii din Uniune solicită din ce în ce mai frecvent atât produse de calitate, cât și produse tradiționale, fiind preocupați, de asemenea, de menținerea diversității producției agricole. Această situație generează o cerere de produse agricole sau alimentare cu anumite caracteristici identificabile, în special în ceea ce privește tradiționalitatea și originea geografică a acestora legătura strânsă cu teritoriul de proveniență. Producătorii pot continua să ofere o gamă diversificată de produse de calitate numai dacă sunt răsplățiți în mod corespunzător pentru eforturile depuse. Aceasta presupune ca ei să aibă capacitatea de a informa cumpărătorii și consumatorii în privința caracteristicilor propriilor produse în condiții de concurență loială și să își poată identifica în mod corect produsele pe piață. Folosirea unor sisteme de calitate de către producători prin care aceștia să fie recompensați pentru eforturile lor de a produce o gamă diversificată de produse de calitate poate fi benefică pentru economia rurală. Politica în domeniul calității produselor agricole trebuie să ofere producătorilor instrumentele corespunzătoare de identificare și promovare a acelor produse care au caracteristici specifice, protejând în același timp producătorii respectivi împotriva practicilor neloiale. Produsele alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale, locale trebuie să fie realizate în unitățile care dețin atestat pentru fabricarea produselor alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale, locale și care au solicitat și au obținut derogări de la cerințele menționate în Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 852/2004/CE,.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;
 Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;
 Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;
 Regulamentul nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;
 Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor

R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

Legislație Națională

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare.

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției cu completările și modificările ulterioare

Legea nr. 566/2004 a cooperăției cu completările și modificările ulterioare.

HG 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului cu modificările și completările ulterioare.

Ordinul nr. 135 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private cu completările și modificările ulterioare.

Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 111/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor

Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare

RE NR 1601/1991,RE NR110/2008,RE NR854/2007, RE 1151/2012,RE852/2004,RE 1151/2012, ORDINUL 724/2013 privind atestarea produselor tradiționale

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Orice entitate juridică privată sau publică legal constituită, care face parte din acordul de parteneriat(rețele, clustere, asociații și GO-uri), desemnata în acest sens de parteneriat

Beneficiari indirecți (grup țintă):

- populația locală;
- întreprinderi și societăți comerciale din domeniul turismului și alimentației publice, sanatate, educatie etc;
- forme asociative constituite conf RE 1305/2013 art 56

5. Tip de sprijin

Sumă forfetară în valoare de 3.000 Euro

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Actiuni materiale:

- materiale de promovare
- echipamente și materiale pentru promovarea produselor în târguri,expoziții și piețe cu specific

Actiuni imateriale:

- Servicii de consultanță și management pentru întomirea caietului de sarcini și a dosarului de candidatură
- Constituirea juridică a grupului de inițiativă
- Delimitarea zonei de protecție în baza dovezilor istorice
- Stabilirea tipicității produsului
- Studiu socio-economic
- Contractarea unui organism de certificare

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Implementează planul de afaceri/marketing/studiul de fezabilitate aprobat
- Solicitantul isi desfasoara activitatea intr-un UAT din GAL

8. Criterii de selecție

Solicitantul va justifica utilitatea proiectului cel puțin pentru populația din UAT-ul în care acesta își desfășoară activitatea si implicit al GAL.

Se pot asocia mai multe entități pe baza unui acord de parteneriat, solicitantul fiind unul din parteneri. Se va justifica utilitatea proiectului și implicarea în proiect de către fiecare partener.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Suma forfetară 3.000 euro / schemă

Ponderea maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este de 100%.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
3A	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători	1
6A	Număr de locuri de muncă nou create	0
1A	Cheltuieli publice totale	3.000 Euro

Denumirea măsurii - **Înființarea de activități neagricole**
CODUL Măsurii - **Măsura 6.1 / 6A**

- Tipul măsurii:
- INVESTIȚII
  - SERVICII
  - SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

In randul activitatilor non agricole, atat industria prelucratoare, cat si turismul, sectoare ce ar putea valorifica resursele si potentialul natural si cultural al zonei sunt foarte slab reprezentate. In ciuda potentialului natural, cultural si patrimonial existent, a resurselor naturale si resurselor pentru producerea de energii alternative, numarul firmelor care activeaza in aceste domenii detin o pondere extrem de redusa in industria prelucratoare, respectiv turism.

Infrastrucura de agrement este insuficientă pentru populația și potențialul turistic de dezvoltare al zonei.

Implementarea acestei măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din teritoriul LEADER prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole pentru prima dată (start-up în baza unui plan de afaceri). Măsura contribuie la: ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent, la diversificarea economiei din teritoriul LEADER, la creșterea veniturilor populației și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei și la combaterea excluderii sociale.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- c) obtinerea unei dezvoltari teritoriale echilibrate a economiilor si comunitatilor rurale, inclusiv crearea si mentinerea de locuri de munca

Obiective specifice ale masurii

- Diversificarea economiei teritoriul LEADER, dezvoltarea economică a zonei și eradicarea sărăciei
- dezvoltarea serviciilor pentru populație și alte activități economice
- crearea de locuri de muncă de calitate în teritoriul LEADER
- încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale
- dezvoltarea turismului prin încurajarea infiintarii unor structuri de cazare altele decat pensiunile agroturistice, baza de agrement etc.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor alineatul 1a, punctul ii) activități neagricole în zone rurale

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Măsura contribuie la inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M6.1 este complementara cu măsura M6.2 a SDL prin delimitarea tipului de intervenție, astfel dezvoltarea prin investiții a activităților de producție, modernizare a întreprinderilor și turism sunt sprijinite exclusiv de M6.2 în timp ce alte activități de diversificare a economiei rurale neagricole sunt sprijinite forțat prin M6.1.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.1 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M1.2 pentru aportul acestor măsuri la dezvoltarea și sustenabilitatea investițiilor sprijinite de M6.1 pe baza formării, informării, transferului de cunoștințe și inovație. Sinergia cu măsura M3 este asigurată de posibilitățile de integrare superioară și de orientare de piața a investițiilor sprijinite de M6.1 spre scheme de calitate.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor turistice, serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice neagricole din teritoriul GAL;
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- crearea de noi locuri de muncă.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr.1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.807/2014 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Microîntreprinderile, întreprinderile mici și persoanele fizice din zone rurale (Start-up). -art 19. alin. 1, litera a, punctul ii:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun activități neagricole, pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia.
- Persoanele fizice - fermieri sau membrii unei gospodării agricole care își propun activități non-gricole.
- ONG-uri care desfășoară activități de economie socială în domeniul non-agricol

Beneficiarii indirecti sunt:

- consumatori din teritoriu și din regiune
- Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă

5. Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub formă de **sumă forfetară** pentru finanțarea înființării de noi activități neagricole în teritoriul LEADER pe baza unui plan de afaceri.

Cerințele minime al planului de afaceri:

- Planul de afaceri nu poate cuprinde alte acțiuni din cadrul PNDR 2014-2020, în afara celor specifice prezentei măsuri.
- Acordarea celei de-a doua transe este condiționată de implementarea corectă a obiectivelor stabilite prin Planul de Afaceri.
- În cazul nerespectării planului de afaceri, se recuperează prima transă, proportional în raport cu obiectivele realizate.
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de nouă luni de la data deciziei de acordare a ajutorului.
- Situația economică inițială a beneficiarului
- Descrierea etapelor pentru dezvoltarea activității neagricole
- Modalitatea de gestionare și implementare a planului de afaceri
- Activitățile previzionate în scopul atingerii obiectivelor specifice propuse prin planul de afaceri

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Srijinul se acordă pentru activitățile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse prin planul de afaceri și activitățile relevante pentru implementarea corectă a planului de afaceri aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate

Pentru proiectele de tip start-up

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri;
- Sediul social trebuie să fie situat în teritoriul GAL iar activitatea va fi desfășurată în teritoriul GAL;
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de nouă luni de la data deciziei de acordare a srijinului.
- Implementarea planului de afaceri cel târziu până la sfârșitul anului 4;

8. Criterii de selecție

- Vor fi selectate cu prioritate proiectele care utilizează energia produsă din surse regenerabile;
- investitii in diversificarea antreprenoriatului rural;

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar in ghidul solicitantului si vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata srijinului

- Cuantumul srijinului este de:
  - 30.000 Euro/proiect pentru startup-uri prestatoare de servicii, fără activități de producție, fără cheltuieli de construcții și/sau montaj;
  - 70.000 Euro/proiect pentru startup-uri cu activități de producție sau startup-uri prestatoare de servicii cu cheltuieli de construcții și/sau montaj;
- Intensitatea srijinului este de 100% din cuantumul cheltuielilor eligibile.

Srijinul se va acorda în 2 rate pe o perioadă de maximum 3 ani, astfel:

- 75% din cuantumul srijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% in cuantumul srijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri.

Dosarul cererii de plată pentru a doua tranșă se depune după îndeplinirea conformității și a investițiilor propuse de beneficiar în planul de afaceri, dar nu mai devreme de al doilea an din Planul de afaceri.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6A	Număr de locuri de muncă nou create	2*
1A	Cheltuieli publice totale	160.000 Euro

* locurile de muncă sunt reprezentate cel puțin de constituirea de I.I. în vederea asigurării eligibilității depunerii cererii de finanțare pe măsura M6.1

Denumirea măsurii - Dezvoltarea satelor
CODUL Măsurii - M6.3 / 6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Serviciile de bază răspund nevoilor populației doar într-o mica masura.

Infrastructura educațională este insuficientă. Educația antepreșcolară (creșe) și preșcolară (grădinițe), infrastructuri de tip "after school" se confruntă cu un deficit major în ceea ce privește infrastructura.

Mai mult decât atât condițiile de participare la cursuri și activități extrașcolare lasă mult de dorit, iar dotările sunt precare. În microregiune nu funcționează niciun centru de zi (de tip after-school).

Asigurarea Serviciilor medicale și serviciilor sociale

Rețeaua de unități medicale din teritoriu GAL a manifestat aceeași tendință din mediul rural în ultimii 20 de ani: s-a restructurat semnificativ, în sensul desființării unor dispensare medicale de stat și a policlinicilor, respectiv înființarea de cabinete medicale, farmacii, cabinete stomatologice, laboratoare medicale, laboratoare de tehnică dentară, preponderent private. Cele mai multe dispensare necesită modernizări și aparatură actualizată.

În afara serviciilor sociale care se desfășoară în cadrul departamentelor specializate la nivelul primăriilor și la nivelul direcției județene pentru asistență socială, infrastructura și serviciile în microregiune sunt foarte deficitare.

Accelerarea fenomenului de îmbătrânire a populației, numărul mare de copiii ai căror părinți lucrează în străinătate, creșterea numărului de persoane expuse riscului sărăciei impune ca necesitate accelerarea găsirii unor soluții de infrastructură și servicii adecvate și intensificarea parteneriatelor public-privat.

Pe teritoriul GAL nu există nici un centru multifuncțional de servicii sociale și medicale.

Infrastructură de agrement

Infrastructura de agrement este insuficientă pentru populația și potențialul turistic de dezvoltare al zonei.

Există interes crescut pentru amenajarea și dotarea centrelor de informare turistică, amenajarea spațiilor de picnic, amenajarea spațiilor publice de recreere pentru practicarea sporturilor, parcurilor tematice pentru copii și tineri, bazelor sportive, terenurilor de sport, pistelor de atletism și biciclete, bazinelor de tratament cu ape termale etc.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a) 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiectivele specifice ale măsurii sunt:

- dezvoltarea infrastructurii la scară mică;
- crearea de locuri de muncă în mediul rural;
- conservarea moștenirii rurale și a tradițiilor locale;
- reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială.
- valorificarea patrimoniului cultural și natural

Măsura contribuie la prioritatea P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

(b) investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;

(d) investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente și

(e) investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

f) studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică;

g) investiții orientate spre transferul activităților și transformarea clădirilor sau a altor instituții aflate în interiorul sau apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective;

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- Inovare
- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice:

Potențialii beneficiari sunt încurajați ca în cadrul proiectelor să utilizeze soluții care conduc la eficientizarea consumului de energie. Reducerea consumului de energie prin măsuri de eficientizare a consumului și prin utilizarea cât mai largă a energiei din surse regenerabile prezintă o bună soluție pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. În cadrul procesului de proiectare trebuie luate în considerare materialele care asigură impactul minim asupra mediului.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Complementaritatea cu măsura M6.4 este definită de destinația tipului de infrastructură (exclusiv socială) și de natura și tipul beneficiarilor indirecti, aparținând exclusiv grupurilor marginalizate. Similar, în cazul măsurii M6.5, tipul de intervenție, altul decât investițiile în infrastructură și natura beneficiarilor direcți, grupuri etnice, cu prioritate etnia romă, realizează delimitarea complementarității cu măsura M6.3.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.3 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M 1.2 prin natura transversală a acestora și cu măsurile M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1 și M6.2 ale SDL prin efectele convergente pe care elementele de infrastructură civică, socială și culturală le aduc și amplifică impactul potențial al intervențiilor susținute prin celelalte măsuri.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Îmbunătățirea condițiilor de viață pentru locuitorii din teritoriul GAL;
- Îmbunătățirea infrastructurii rurale crează premisele de dezvoltare a activităților economice din teritoriul GAL;
- Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- Promovarea identității rurale a teritoriului;
- Crearea de noi locuri de muncă

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

Regulamentul (UE) nr.1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr.1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr.1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Legislație Națională

Legea nr.1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 866/2008 privind aprobarea calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea din învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare;

Legea nr.215/2001 a administrației publice locale-republicată;

Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor;

Legea nr.489/2006 privind libertatea religiei și regimul general al cultelor - republicată;

Ordinul nr.2260 din 18 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.143/2007 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.

OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcți sunt:

- Comunele definite conform legislației în vigoare;
- ADI-uri format exclusiv din UAT-uri semnatare ale acordului de parteneriat;
- ONG-uri definite conform legislației în vigoare;
- Unități de cult definite conform legislației în vigoare;
- Persoane juridice care dețin în administrare/proprietate obiective de patrimoniu cultural, istoric, religios de interes local;

Beneficiari indirecti (grup țintă):

- populația locală
- întreprinderi și societăți comerciale înființate și/sau dezvoltate în teritoriu
- ONG-uri din teritoriu

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2014, în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile

(a) investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructură la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;

(b) investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente;

(c) investiții orientate spre transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul lor în apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective;

(d) restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local;

(e) construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor de acces la obiectivele de patrimoniu;

(f) restaurarea, conservarea și /sau dotarea obiectivelor din patrimoniul local și structuri de promovare a tradițiilor locale;

(g) investiții în elemente de infrastructură cu rolul de creștere a calității vieții (spații verzi, parcuri, utilizarea de material ecologic, eficiența energetică, reciclare) și a calității serviciilor pentru populație, inclusiv spații destinate organizării de piețe și târguri;

(h) achiziția de echipamente TIC pentru îmbunătățirea serviciilor pentru populație;

(i) studii și analize pentru fundamentarea nevoilor de conservare și intervenție asupra patrimoniul local din teritoriul GAL;

(j) susținerea evenimentelor de promovare a identității comunitare (manifestări culturale, sportive, gastronomice).

k) investiții în servicii publice pentru situații de urgență.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie sa faca parte din categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea și oportunitatea, eventual viabilitatea economică pentru proiectele generatoare de venituri;

8. Criterii de selecție

- Proiecte cu impact micro-regional;
- Exploatarea resurselor de energie regenerabilă;
- Gradul de acoperire a populației deservite;
- Investitia stimuleaza dezvoltarea mediului local de afaceri;

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ponderea maximă a intensității sprijinului va fi stabilită astfel:

- pentru operațiunile generatoare de venit: 90%;
- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică: 100%;
- pentru operațiunile negeneratoare de venit: 100%.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6B	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	20.000
6B	Număr de locuri de muncă nou create	3

Denumirea măsurii - Investiții în infrastructura socială și de educație a grupurilor marginalizate

CODUL Măsurii - Măsura M6.4 / 6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1.Descrierea generală a măsurii

Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013

Obiectivul de dezvoltare rurală este îmbunătățirea condițiilor de viață a grupurilor marginalizate.

Obiectivul specific local al măsurii

- asigurarea educației preșcolare grupurilor marginalizate, în special a etniei rome.
- crearea infrastructurii necesare activităților educative
- sprijinirea creșterii cunoștințelor generale în familii marginalizate

Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013

Măsura contribuie la prioritatea 6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale din art. 5, Reg. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 4 din Reg.(UE) nr.1305/2013

Este în concordanță cu cel de-al treilea obiectiv Strategic Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, definit în Regulamentul UE nr. 1305/2013, art.4

Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6.B. Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzute la art. 5, Reg. 1305/2013

Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. 1305/2013 legate de inovare prin asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a copiilor din grupurile marginalizate din mediul rural, cu accent deosebit pe etnia romă.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M6.4 este complementară cu măsura M6.3 din SDL prin natura investițiilor sprijinite. Complementaritatea cu măsura M6.3 este definită de destinația tipului de infrastructură și de natura și tipul beneficiarilor direcți și indirecti. În cazul măsurii M6.5, tipul de intervenție, altul decât investițiile în infrastructură și natura beneficiarilor direcți, grupuri etnice, cu prioritate etnia romă, realizează delimitarea complementarității cu măsura M6.4 destinată exclusiv sprijinirii

investițiilor în infrastructura socială și de educație pentru grupurile marginalizate.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.4 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M 1.2 prin natura transversală a acestora și cu măsurile M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1 și M6.2 ale SDL prin efectele convergente pe care elementele de infrastructură civică, socială și culturală le aduc și amplifică impactul potențial al intervențiilor susținute prin celelalte măsuri. Sinergia este amplificată de posibilitatea integrării experiențelor și cunoștințelor generate de implementarea celorlalte măsuri spre persoanele din grupurile marginalizate în scopul multiplicării efectului produs de acestea și a creșterii șanselor de integrare economică și socială sustenabilă pentru populația marginalizată sau în dificultate.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Activitatea propriu-zisă este asigurarea accesului copiilor preșcolari de etnie romă la activități educative cu participarea părinților. Dat fiind faptul, că activitatea educațională va fi realizată în mai multe direcții, se poate spune, că se va realiza un fel de club pentru mame cu copii, dar, datorită faptului că majoritatea activităților pune centrul de greutate pe educarea copiilor, vorbim totuși de "club" preșcolar. Aici copii derulează, după în program prestabilit, activități educative în mod jucăuș, în care sunt implicați și părinții. Totodată se caută posibilitatea de a organiza cursuri și adulților (în afara acestui program) pe diferite teme, cum ar fi elemente de gospodărire, igienă, educație familiară, etc. După necesități, locul unde se desfășoară activitatea educațională poate fi dotată cu o spălătorie, grupul social poate fi extins cu baie, și poate fi atașată o bucătărie, care pe de o parte asigură alimente pentru copii, pe de altă parte prezintă baza unor cursuri pentru mame în domeniul gospodăririi familiare.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Hotărârea Guvernului nr. 18/2015 pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 383/2015 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți

- Populația de etnie romă și de alte etnii
- Comune,
- Asociații și fundații,

4.2. Beneficiarii indirecți

- Grupuri marginalizate

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

- Rambursarea cheltuielilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Asigurarea infrastructurii necesare pentru educație:

- construirea clădirilor
- modernizarea clădirilor;
- amenajarea terenurilor;
- dotarea clădirilor

Activități educative:

- achiziționarea de echipamente;
- achiziționare de rechizite;
- software (conform unei analize de nevoi locale);
- transporturi ocazionale în vederea realizării programelor speciale

Alte tipuri de activități pentru:

- organizarea activităților de sărbătoare;
- cursuri pentru părinți pe diferite teme legate de familie, economie, igienă, planificare familiară, etc.

Alte activități:

- realizare de materiale informative și promoționale;
- realizare de materiale educaționale;
- realizare de studii și evaluări

7. Condiții de eligibilitate

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală:

- construirea și/sau modernizarea clădirilor
- amenajarea terenurilor
- dotarea clădirilor
- obținerea avizelor de funcționare
- achiziționarea de echipamente
- achiziționare de rechizite
- plata experților
- transport
- organizarea activităților
- realizare de materiale informative și promoționale
- realizare de materiale educaționale
- studii și analize
- alte cheltuieli justificate pentru implementarea proiectului

8. Criterii de selecție

- caracterul de dificultate, respectiv marginalizare socială al beneficiarilor;
- numărul populației deservite;

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Ponderea maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este de până la 100% pentru proiecte înaintate de comune sau organizații non-guvernamentale, iar în cazul beneficiarilor privați intensitatea sprijinului este de 90%. În cazul în care participarea la program este asigurată în mod gratuit, intensitatea sprijinului este de 100% și pentru această categorie.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6B	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	50
6B	Număr de locuri de muncă nou create	2

Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:

Asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a copiilor și a persoanelor vârstnice din grupurile marginalizate din mediul rural, cu accent deosebit pe caracterul etnic și în special din etnia romă.

Denumirea măsurii - Acțiuni de integrare a minorităților etnice
(inclusiv minoritatea romă)
CODUL Măsurii - Măsura M6.5 / 6B

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1.Descrierea generală a măsurii

Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013

Obiectivul de dezvoltare rurală este îmbunătățirea integrării grupurilor și minorităților etnice în viața societății.

Obiectivul specific local al măsurii

- asigurarea cadrului de manifestare a tradițiilor și elementelor specifice minorităților etnice, în special a etniei rome;
- Asigurarea accesului la infrastructura necesară exprimării și manifestării specifice;
- sprijinirea promovării vizibilității grupurilor minorităților etnice și a realizărilor acestora.

Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013

Măsura contribuie la prioritatea 6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale din art. 5, Reg. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 4 din Reg.(UE) nr.1305/2013

Este în concordanță cu cel de-al treilea obiectiv Strategic Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, definit în Regulamentul UE nr. 1305/2013, art.4

Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6.B. Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzute la art. 5, Reg. 1305/2013

Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. 1305/2013 legate de inovare prin asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a copiilor din grupurile minorităților etnice din mediul rural, cu accent deosebit pe etnia romă.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Complementaritatea cu măsura M6.4 este definită de destinația tipului de infrastructură (exclusiv socială) și de natura și tipul beneficiarilor indirecti, aparținând exclusiv grupurilor marginalizate. În cazul măsurii M6.3,

tipul de intervenție, investițiile în principal în infrastructură și natura beneficiarilor direcți și indirecti, realizează delimitarea complementarității cu măsura M6.5 dedicată exclusiv acțiunilor de integrare a minorităților etnice, inclusiv etnia romă.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.5 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M 1.2 prin natura transversală a acestora și cu măsurile M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1 și M6.2 ale SDL prin efectele convergente pe care elementele integrare socială și culturală le aduc și contribuie la impactul potențial al intervențiilor susținute prin celelalte măsuri. Sinergia este amplificată de posibilitatea integrării experiențelor și cunoștințelor generate de implementarea celorlalte măsuri spre persoanele din minoritățile etnice în scopul multiplicării efectului produs de acestea și a creșterii șanselor de integrare economică și socială sustenabilă pentru populația de alte etnii, în special de etnie romă.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii constă din posibilitatea organizării de evenimente special dedicate minorităților etnice și în special etniei romă, evenimente prin care aceștia pot proceda la o integrare activă în viața comunităților din care fac parte. Integrarea poate fi realizată prin activități de promovare a valorilor specifice grupurilor etnice, a deschiderii spre dezvoltarea colaborării inter-etnice, la integrarea profesională și/sau economică a tradițiilor, obiceiurilor și produselor rezultate din implementarea activităților meșteșugărești tradiționale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Hotărârea Guvernului nr. 18/2015 pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romă pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 383/2015 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020

4. Beneficiari direcți/indirecti (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți

- Comune;
- Asociații și fundații.

4.2. Beneficiarii indirecti

- Grupuri ale minorităților etnice

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

- Rambursarea cheltuielilor eligibile suportate

6. Tipuri de acțiuni eligibile

- Organizare de evenimente ocazionate de sărbători sau obiceiuri și tradiții;

- Achiziționarea de costume tradiționale, instrumente muzicale, scenă, instalații de sonorizare și lumini, corturi de evenimente (inclusiv dotarea acestora);
- Achiziționarea sau producerea de materiale specifice în scopul promovării;
- Organizarea de ateliere de transmitere a tradițiilor și meșteșugurilor;
- Organizare de zile deschise în producerea de produse tradiționale, artizanale și meșteșugărești;
- Producerea și distribuirea de materiale informative și de promovare;
- Servicii de formare/calificare;
- Servicii de consiliere și integrare socio-profesională;

7. Condiții de eligibilitate

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală:

- achiziționarea de echipamente;
- achiziționarea de costume tradiționale, instrumente muzicale, scenă, instalații de sonorizare și lumini, corturi de evenimente (inclusiv dotarea acestora);
- achiziționare de rechizite;
- plata experților;
- transport;
- organizarea activităților;
- realizare de materiale informative și promoționale;
- alte cheltuieli justificate pentru implementarea proiectului

8. Criterii de selecție

- caracterul etnic al beneficiarilor, cu prioritate pentru populația de etnie romă
- numărul populației țintă;

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Ponderea maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este de până la 100% pentru proiecte înaintate de comune sau organizații non-guvernamentale.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6B	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	80
6B	Număr de locuri de muncă nou create	0

Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:

Asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea minorităților etnice din mediul rural bazat pe moștenirea culturală, tradiții, obiceiuri, specificități și meșteșuguri sau produse artizanale și culturale ale acestora, cu accent deosebit pe caracterul etnic și în special din etnia romă.

